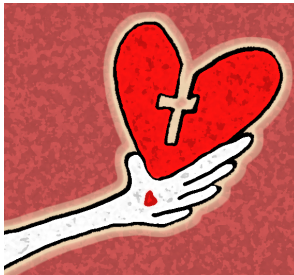

På vej til påske

Vor Herres Jesu Kristi lidelseshistorie
og hjælp i syv bibelske salmer

Jesus tog de tolv til side og sagde til dem:

”Se, vi går op til Jerusalem, og alt det, som er skrevet ved profeterne om Menneskesønnen, skal opfyldes: Han skal overgives til hedningerne, og de skal håne ham, mishandle ham og spytte på ham; de skal piske ham og slå ham ihjel, og på den tredje dag skal han opstå.”

INFO

Teksten til ”Vor Herre Jesu Kristi lidelseshistorie” er sammenfattet fra evangelierne og hentet fra Den Danske Salmebog,

De syv bodssalmerne er fra Bibelselskabets oversættelse 1992. Overskrifter over bodssalmerne er fra ”Ugens andagt” foråret 2021 på www.vivit.dk/andagt, hvor der kan læses andagter over salmerne.

Illustration Jens Nex. Tryk: Kandake Forlag, 2021

Indhold

Se, hvor nu Jesus træder

Kingos sammenfatning

Vor Herres Jesu Kristi lidelseshistorie

I GETSEMANE

1. Over Kedron-bækken
2. Sjælekampen
3. Judas’ forræderi

I YPPERSTEPRÆSTENS GÅRD

4. Tilfangetagelsen
5. Til Annas
6. Det foreløbige forhør
7. Peters fornægtelse
8. Jesus for rådet
9. Dommen over Jesus
10. Judas’ død

I STATHOLDERENS BORG

11. Jesus for Pilatus
12. Jesus for Herodes
13. Barabbas
14. Tornekroningen
15. Domfældelsen

SMERTENS VEJ

16. Undervejs

PÅ GOLGATA

17. Korsfæstelsen
18. Jesu mor
19. Spotten
20. De to røvere på korset
21. Jesu død
22. Tegnene
23. Legemerne tages ned

GRAVLÆGGELSEN

24. Josef fra Arimatæa
25. Gravvagten

Taksigelse for Jesu Kristi lidelse

Syv Salmer med hjælp

- Salme 6: Hjælp i krise
Salme 32: Hjælp til lykke
Salme 38: Hjælp i smerte
Salme 51: Hjælp i skyld
Salme 102: Hjælp i hjælpeløshed
Salme 130: Hjælp i det dybe
Salme 143: Hjælp i modløshed

Se, hvor nu Jesus træder!

1. Se, hvor nu Jesus træder
hen til den morderstad
enddog man ham bereder
så grumt et blodbad.

2. Enddog med guddoms-øje
sit fængsel, kors og nød
forud han skuer nøje,
ja, ser sin visse død.

3. Dog vil han fri i sinde
mod sine fjender gå;
han ved, han skal dem binde
og evig sejer få.

4. Her er han, som vil løse
hver syndebunden træl;
her er han, som vil øse
trøst i hver bange sjæl.

5. Her er han, som vil favne
dig med sin kærlighed;
her er han, som vil gavne
dig med sin blodig' sved.

6. Her er han, som vil bære
en tornekrans for dig;
her er han, som skal være
din drot evindeligt.

7. O Jesus, gid jeg kunne,
som jeg så gerne vil,
dig ære nogenlunde,
hjælp du mig selv dertil!

8. Jeg gerne mine klæder
vil for dig lægge ned;
jeg med i flokken træder,
som er til tak bered.

9. Jeg bær' og mine palmer
til ærens konge frem;
jeg sjunger mine salmer,
og Jesus, hør dog dem!

10. Vort hosianna klinge!
Du ærens konge, gak
vor død at undertvinge,
og hav så evig tak!

Th.Kingo 1689. DS 150.

I GETSEMANE

1. Over Kedronbækken

Og da de havde sunget lovsangen, brød Jesus op og gik, som han plejede, over på den anden side af Kedronbækken ud til Oliebjerget, og disciplene fulgte med. Da sagde Jesus til dem: "I nat vil I alle svigte mig, for der står skrevet: 'Jeg vil slå hyrden ned, så fårene i hjorden spredes.' Men efter at jeg er opstået, går jeg i forvejen for jer til Galilæa." Peter sagde til ham: "Om så alle andre svigter, så gør jeg det ikke." Men Jesus sagde til ham: "Sandelig siger jeg dig: Allerede i nat, før hanen galer to gange, vil du fornægte mig tre gange." Peter sagde til ham: "Om jeg så skal dø sammen med dig, vil jeg aldrig fornægte dig." Det samme sagde også alle de andre disciple.

Da kom Jesus med dem til et sted, der hedder Getsemane, hvor der var en have, som han og hans disciple gik ind i. Også Judas, som forrådte ham, kendte det sted, for der mødtes Jesus ofte med sine disciple. Og Jesus sagde til dem: "Sæt jer her, mens jeg går derhen og beder." Så tog han Peter og de to Zebedæussønner, Jakob og Johannes, med sig, og han blev grebet af forfærdelse og angst. Da sagde han til dem: "Min sjæl er fortvivlet til døden. Bliv her og våg sammen med mig! Bed om ikke at falde i fristelse!"

2. Sjælekampen

Og han fjernede sig et stenkast fra dem, faldt ned på sit ansigt og bad om, at den time måtte gå ham forbi, om det var muligt. Han sagde: "Abba, fader, alt er muligt for dig. Tag dette bæger fra mig. Dog, ikke hvad jeg vil, men hvad du vil. Han kommer tilbage til sine disciple og finder dem sovende, og han siger til Peter: "Simon, sover du? Kunne du ikke våge blot en time? Våg, og bed om ikke at falde i fristelse. Anden er rede, men kødet er skrøbeligt." Atter, for anden gang, gik han bort og bad: "Min fader, hvis det ikke er muligt, at dette bæger går mig forbi, men jeg skal drikke det, så ske din vilje." Og atter kom han og fandt dem sovende, for deres øjne var blevet tunge, og de vidste ikke, hvad de skulle sige til ham. Han forlod dem igen, og for tredje gang gik han væk og bad den samme bøn: "Fader, hvis

du vil, så tag dette bæger fra mig. Dog, ske ikke min vilje, men din." Da viste en engel fra himlen sig for ham og styrkede ham. I sin angst bad han endnu mere indtrængende, og hans sved blev som bloddråber, der faldt på jorden.

Da han havde rejst sig fra bønnen og var kommet tilbage til disciplene, fandt han dem sovende, overvældede af sorg, og han sagde til dem: "Sover I stadig og hviler Jer? Det er nok. Timen er kommet; nu overgives Menneskesønnen i syndernes hænder. Rejs jer, lad os gå! Se, han, som forråder mig, er her allerede; bed om ikke at falde i fristelse."

3. Judas' forræderi

Endnu mens han talte, kommer Judas, en af de tolv, fulgt af en skare med sværd og knipler fra ypperstepræsterne og de skriftkloge og de ældste, og de kom derover med lygter og fakler og våben. Han, som forrådte ham havde aftalt et tegn med dem og sagt: Det er ham, som 'jeg kysser; grib ham og før ham væk under sikker bevogtning!

Jesus, som vidste alt, hvad der skulle ske med ham, gik ud til dem og spurgte: "Hvem leder I efter?" "Jesus fra Nazaret," svarede de. Han sagde til dem: "Det er mig." Også Judas, som forrådte ham, stod sammen med dem. Da Jesus sagde: "Det er mig.. veg de tilbage og faldt om på jorden. Han spurgte dem så igen: "Hvern leder I efter?" "Jesus fra Nazaret," svarede de. Jesus sagde til dem: "Det er mig; det har jeg jo sagt jer. Når det altså er mig, I leder efter, så lad de andre gå." For sådan skulle det ord, han havde sagt, gå i opfyldelse: "Af dem, du har givet mig, har jeg ikke mistet nogen." Men Judas gik helt hen til Jesus for at kysse ham og sagde: "Rabbi!" og kyssede ham. Jesus sagde til ham: "Min ven, nu har du gjort dit. Judas, forråder du Menneskesønnen med et kys?" Da kom de hen og lagde hånd på Jesus og greb ham.

4. Tilfangetagelsen

De, som var sammen med Jesus, så, hvad der ville ske, og spurgte: "Herre, skal vi gribe til sværd?" Men Simon Peter trak et sværd, som han havde med, og slog efter ypperstepræstens tjener og huggede højre øre af ham;

tjeneren hed Malkus. Jesus sagde: "Lad det være nok!" Og han sagde til Peter: "Stik dit sværd i skeden! For alle, der griber til sværd, skal falde for sværd. Eller tror du ikke, at jeg kan bede min fader om på stedet at give mig mere end tolv legioner engle til hjælp? Skulle jeg ikke drikke det bæger, Faderen har givet mig? Men hvordan skulle da Skrifterne, der siger, at sådan skal det ske, blive opfyldt?" Og han rørte ved mandens øre og helbredte ham.

I samme øjeblik sagde Jesus til skarerne: "1 er rykket ud med sværd og knipler for at anholde mig, som om jeg var en røver. Dag efter dag har jeg været hos jer og undervist på tempel pladsen, uden at I løftede en hånd imod mig; men dette er jeres time, og mørket har magten. Men det er alt sammen sket, for at profeternes skrifter skal opfyldes." Da lod alle disciplene ham i stikken og flygtede.

Men der var en ung mand, som fulgte med ham, kun med et lagen over sin nøgne krop; også ham griber de fat i, men han gav slip på lagnet og flygtede nøgen.

I YPPERSTEPRÆSTENS GÅRD

5. Til Annas

Vagtstyrken og officeren og jødernes tempelvagter anholdt nu Jesus og bandt ham; de førte ham først til Annas, for han var svigerfar til Kajfas, der var ypperstepræst det år. Det var Kajfas, der havde givet jøderne det råd, at det var bedst, at et menneske døde for folket.

Simon Peter og en anden discipel fulgte efter Jesus på afstand helt til ypperstepræstens gård. Denne anden discipel var kendt af ypperstepræsten og gik ind i ypperstepræstens gård sammen med Jesus, men Peter blev stående udenfor ved porten. Den anden discipel, som var kendt af ypperstepræsten, gik ud og talte med pigen, der holdt vagt ved porten, og fik Peter med ind.

Tjenerne og tempelvagterne havde tændt et bål af trækul, fordi det var koldt, og stod og varmede sig. Også Peter stod og varmede sig sammen med dem. Tjenestepigen, der holdt vagt ved porten, så ham sidde ved

ilden, kiggede nøje på ham og sagde: "Du var også sammen med galilæeren Jesus. Er du ikke også en af den mands disciple?" Men han nægtede det i alles påhør og sagde: "Nej, jeg er ikke; jeg kender ham ikke, kvinde! Jeg forstår ikke, hvad du mener."

6. Det foreløbige forhør

Ypperstepræsten spurgte nu Jesus ud om hans disciple og om hans lære. Jesus svarede ham: "Jeg har talt til verden i fuld offentlighed; jeg har altid undervist i synagoger og på tempelpladsen, hvor alle jøderne kommer sammen, og i det skjulte har jeg intet talt. Hvorfor spørger du mig? Spørg dem, der har hørt mig, hvad jeg har talt til dem; de ved jo, hvad jeg har sagt." Da Jesus sagde det, var der en af tempelvagterne, som stod ved siden af, der gav ham et slag i ansigtet og sagde til ham: "Er det en måde at svare ypperstepræsten på?" Jesus svarede: "Har jeg sagt noget forkert, så bevis, at det er forkert; men er det rigtigt, hvorfor slår du mig så?"

7. Peters fornægtelse

Så førte de Jesus til ypperstepræsten Kajfas, og alle ypperstepræsterne og de ældste og de skriftkloge samledes. Så gik Peter ud i portrummet. Og hanen galede. Lidt efter var der en anden af tjenestepigerne, som så ham og sagde til dem, som stod der: "Han der var sammen med Jesus fra Nazaret." Da sagde de til ham: "Er du ikke også en af hans disciple?" Og en anden sagde: "Du er også en af dem." Atter nægtede han det og svor på det: "Vel er jeg ej, menneske! Jeg kender ikke det menneske!" En times tid senere var der en til, som med dem, som stod der, forsikrede: "Jo, sandelig er du en af dem; du er jo også fra Galilæa; dit sprog røber dig." Så sagde en af ypperstepræstens tjenere, en slægtning til ham, som Peter havde hugget øret af: "Så jeg dig ikke i haven sammen med ham?" Da gav han sig til at bande og sværge: "Jeg kender ikke det menneske, I taler om!" I det samme han sagde det, galede hanen. Herren vendte sig om og så på Peter, og Peter huskede det ord, Herren havde sagt til ham: "Før hanen gale to gange, vil du fornægte mig tre gange." Og han gik udenfor og græd bitterligt.

8. Jesus for Rådet

Ypperstepræsterne og hele Rådet søgte at få et vidneudsagn mod Jesus for at kunne dømmen ham til døden, men de fandt ikke noget. Mange vidnede nemlig falsk imod ham, men deres vidneudsagn stemte ikke overens. Til sidst trådte dog to frem og sagde: "Vi har hørt ham sige: Jeg vil bryde dette Guds tempel ned, som er bygget med hænder, og på tre dage rejse et andet, som ikke er bygget med hænder." Men heller ikke da stemte deres vidneudsagn overens. Så stod ypperstepræsten frem og spurgte Jesus: "Har du ikke noget at svare på det, de vidner imod dig?" Men Jesus tav og svarede ikke.

Ypperstepræsten spurgte ham igen: "Er du Kristus, den Velsignedes søn? Jeg besværges dig ved den levende Gud: Sig os, er du Kristus, Guds søn?" Jesus svarede ham: "Du sagde det selv. Det er jeg. Men jeg siger jer: Herefter skal I se Menneskesønnen sidde ved den Almægtiges højre hånd og komme på himlens skyer." Da flængede ypperstepræsten sine klæder og sagde: "Han har spottet Gud! Hvad skal vi nu med vidner? Nu har I selv hørt bespottelsen. Hvad mener I?" Og de dømte ham alle skyldig til døden. De mænd, som bevogtede Jesus, hånede ham, de spyttede ham i ansigtet og slog ham med knytnæve, og de dækkede hans ansigt til og sagde: "Profeter for os, Kristus! Hvem var det, der slog dig?" Og de sagde også mange andre spottende ord til ham.

9. Dommen over Jesus

Da det blev dag, samledes folkets ældste med ypperstepræster og skriftkloge, og de traf beslutning om at få Jesus dømt til døden. De førte ham ind til Rådet og sagde: "Er du Kristus, så sig os det!" Han svarede: "Hvis jeg siger jer det, vil I ikke tro det, og hvis jeg spørger jer, vil I ikke svare. Men herefter skal Menneskesønnen sidde ved Gud den Almægtiges højre hånd." Så sagde de alle sammen: "Du er altså Guds søn?" Han svarede dem: "I siger selv, at jeg er det." Da sagde de: "Hvad skal vi nu med vidneudsagn? Vi har selv hørt det af hans egen mund." Og hele forsamlingen rejste sig; de lod Jesus binde og førte ham fra Kajfas til statholderens borg og udleverede ham til Pilatus. Det var tidligt om morgenen.

10. Judas' død

Da Judas, som forrådte ham, så, at han var blevet dømt, angrede han og bragte de tredive sølvpenge tilbage til ypperstepræsterne og de ældste og sagde: "Jeg har syndet og forrådt uskyldigt blod." Men de svarede: "Hvad kommer det os ved? Det bliver din sag." Så kastede han sølvpengene ind i templet, forlod stedet og gik hen og hængte sig, og han styrtede på hovedet ned og sprængtes, så alle hans indvolde væltede ud. Ypperstepræsterne tog sølvpengene, men sagde: "Det er ikke lovligt at lægge dem i tempelblokken, da det er blodpenge." De traf da den beslutning at købe Pottemagermarken for pengene til gravplads for fremmede. Og det blev kendt af alle Jerusalems indbyggere, så at den mark på deres sprog blev kaldt Hakeldama, det vil sige Blodmarken. Da opfyldtes det, som er talt ved profeten Jeremias, som siger: "Og de tog tredive sølvpenge, den pris, han blev vurderet til, han der blev vurderet, af Israels børn, og de gav dem for Pottemagermarken, sådan som Herren havde befaleet mig."

I STATHOLDERENS BORG

11. Jesus for Pilatus

Selv gik jøderne ikke ind i borgen, for at de ikke skulle blive urene, men kunne holde påskemåltid. Pilatus gik ud til dem og sagde: "Hvilken anklage fremfører I mod denne mand?" De svarede: "Havde han ikke været forbryder, ville vi ikke have udleveret ham til dig." Pilatus sagde til dem: "Så tag I ham og døm ham efter jeres lov," Jøderne sagde: "Vi har ikke ret til at hentrete nogen." For sådan skulle Jesu ord gå i opfyldelse, det ord, han sagde, da han betegnede, hvordan han skulle dø. Og de gav sig til at anklage ham og sagde: "Vi er blevet klar over, at denne mand vildleder vort folk og vil hindre, at vi betaler skat til kejseren, og han siger om sig selv, at han er Kristus, en konge."

Pilatus gik ind i borgen igen; han kaldte Jesus for sig og sagde til ham: "Er du jødernes konge?" Jesus svarede: "Siger du det af dig selv, eller er det noget, andre har sagt dig om mig?" Pilatus svarede: "Er jeg måske jøde?"

Det er dit eget folk og ypperstepræsterne, som har udleveret dig til mig. Hvad har du gjort?" Jesus svarede: "Mit rige er ikke af denne verden. Var mit rige af denne verden, havde mine tjenere kæmpet for, at jeg ikke skulle udleveres til jøderne; men nu er mit rige ikke af denne verden." Pilatus sagde til ham: "Så er du altså konge?" Jesus svarede: "Du siger, jeg er konge. Derfor er jeg født, og derfor er jeg kommet til verden, for at jeg skal vidne om sandheden. Enhver, som er af sandheden, hører min røst." Pilatus sagde til ham: "Hvad er sandhed?" Da han havde sagt det, gik han atter ud til jøderne og sagde til dem: "Jeg finder ham ikke skyldig." Men på ypperstepræsternes og de ældstes anklager svarede Jesus ingenting. Pilatus spurgte ham igen: "Siger du ikke noget? Hør, hvor de anklager dig!" Men han svarede ham ikke på et eneste spørgsmål, så statholderen undrede sig meget. Men de blev ved: "Han ophidser folket med sin lære over hele Judæa; han begyndte i Galilæa og er kommet helt hertil."

12. Jesus for Herodes

Da Pilatus hørte det, spurgte han, om manden var fra Galilæa; og da han fik at vide, at han hørte under Herodes, sendte han ham til Herodes, som også var i Jerusalem i de dage.

Herodes blev meget glad for at se Jesus; for han havde længe gerne villet møde ham, fordi han havde hørt om ham, og han håbede at se ham gøre et tegn. Han stillede ham mange spørgsmål, men Jesus svarede ham ikke. Imens stod ypperstepræsterne og de skriftkloge og rettede stærke anklager mod ham. Sammen med sine soldater viste Herodes ham foragt og hånede ham ved at iføre ham en pragtfuld kappe og sendte ham tilbage til Pilatus. Den dag blev Herodes og Pilatus venner. Før havde der været fjendskab mellem dem.

Pilatus lod ypperstepræsterne og rådsherrerne og folket kalde sammen og sagde til dem: "I har ført denne mand til mig og påstået, at han vildleder folket. Jeg har nu forhørt ham i jeres nærvær, men jeg har ikke fundet manden skyldig i noget af det, I anklager ham for; og det har Herodes heller ikke, for han har sendt ham tilbage til os; altså har han ikke gjort noget, som der er dødsstraf for. Derfor vil jeg løslade ham, når jeg har givet ham en revselse."

13. Barabbas

Under festen plejede statholderen at løslade en fange efter folkets egen vilje. Man havde dengang en meget omtalt fange, som hed Jesus Barabbas, som sad fængslet sammen med de oprørere, der havde begået drab under et oprør, der havde været i byen. Folkeskaren gik nu op til Pilatus og begyndte at bede ham om at gøre, som han plejede. Mens de nu var samlet, spurgte Pilatus dem: "Det er skik og brug hos jer, at jeg løslader en fange i påsken. Hvem vil I have, at jeg skal løslade jer, Jesus Barabbas eller Jesus, jødernes konge, som kaldes Kristus?" Han var nemlig klar over, at det var af misundelse, ypperstepræsterne havde udleveret ham; og mens han sad i dommersædet, havde hans hustru sendt bud til ham og ladet sige: "Hold dig fra denne retfærdige mand. For jeg har i nat haft mange onde drømme på grund af ham." Men ypperstepræsterne og de ældste overtalte skarerne til at bede om at få Barabbas løsladt og få Jesus henrettet. Og da statholderen spurgte dem: "Hvem af de to vil I have, at jeg skal løslade jer?" råbte hele mængden: "Bort med ham! Løslad os Barabbas!" Så tog Pilatus igen ordet og spurgte dem, da han helst ville løslade Jesus: "Hvad skal jeg så gøre med Jesus, som kaldes Kristus?" Men de råbte tilbage: "Korsfæst ham, korsfæst ham!" For tredje gang spurgte han dem: "Hvad ondt har denne mand da gjort? Jeg har intet fundet hos ham, som kræver dødsstraf, derfor vil jeg løslade ham, når jeg har givet ham en revselse." Men de råbte blot endnu højere: "Han skal korsfæstes!" Og de pressede på og forlangte med høje råb, at han skulle korsfæstes, og deres råb sejrede.

14. Tornekroningen

Pilatus tog så Jesus og lod ham piske, og statholderens soldater tog Jesus med sig ind i borgen og samlede hele vagtstyrken om ham. Og de klædte ham af og hængte en purpurkappe om ham, flettede en krone af torne og satte den på hans hoved, gav ham en kæp i højre hånd og faldt på knæ foran ham, håned ham og gav sig til at hilse ham: "Hil dig, jødekongel!" Og de slog ham i ansigtet, spyttede på ham og tog kæppen og slog ham i hovedet og lagde sig på knæ og tilbad ham.

Pilatus gik atter ud af borgen og sagde til dem: "Nu fører jeg ham ud til jer, for at I kan vide, at jeg ikke finder ham skyldig." Så kom Jesus ud med tornekronen og purpurkappen på. Pilatus sagde til dem: "Se, her er manden!" Da ypperstepræsterne og tempelvagterne så ham, råbte de: "Korsfæst ham, korsfæst ham!" Pilatus sagde til dem: "Så tag I ham og korsfæst ham, for jeg finder ham ikke skyldig." Jøderne svarede: "Vi har en lov, og efter den lov skal han dø, fordi han har gjort sig selv til Guds søn."

15. Domfældelsen

Da Pilatus hørte de ord, blev han endnu mere bange, og han gik ind i borgen igen og sagde til Jesus: "Hvor er du fra?" Men Jesus gav ham intet svar. Pilatus sagde så til ham: "Svarer du mig ikke? Ved du ikke, at jeg har magt til at løslade dig og magt til at korsfæste dig?" Jesus svarede ham: "Du havde ikke nogen som helst magt over mig, hvis ikke det var givet dig ovenfra. Derfor har han, der udleverede mig til dig, større synd." Efter dette ville Pilatus løslade Jesus, men jøderne råbte: "Løslader du ham, er du ikke kejserens ven. Enhver, som gør sig selv til konge, sætter sig op imod kejseren."

Da Pilatus hørte de ord, førte han Jesus ud, og han satte sig i dommersædet på det sted, som kaldes Stenbroen, på hebraisk Gabbata. Det var forberedelsesdagen til påsken, ved den sjette time. Pilatus sagde til jøderne: "Her er jeres konge!" Da råbte de: "Bort med ham, bort med ham, korsfæst ham!" Pilatus sagde til dem: "Skal jeg korsfæste jeres konge?" Ypperstepræsterne svarede: "Vi har ingen anden konge end kejseren." Da Pilatus så, at der ikke var noget at gøre, men at der tværtimod blev uro, ville han gerne gøre folkeskaren tilpas, og han besluttede, at deres krav skulle efterkommes; han tog noget vand, og i skaren s påsyn vaskede han sine hænder og sagde: "Jeg er uskyldig i denne mands blod. Det bliver jeres sag." Hele folket svarede: "Lad hans blod komme over os og vore børn!" - Da løslod han dem Barabbas, ham de krævede, ham der var kastet i fængsel for oprør og drab, men lod Jesus piske og udleverede ham, så de fik deres vilje - for at han kunne blive korsfæstet.

SMERTENS VEJ

16. Undervejs

Da tog statholderens soldater Jesus, tog purpurkappen af ham og gav ham hans egne klæder på. Så førte de ham ud for at korsfæste ham; han bar selv korset. På vejen derud traf de en mand, som kom forbi, Simon fra Kyrene, far til Alexander og Rufus; han kom ude fra marken, og ham tvang de til at bære hans kors; ham lagde de korset på, for at han skulle bære det bag efter Jesus.

En stor folkemængde fulgte ham, deriblandt også kvinder, som jamrede og græd over ham. Jesus vendte sig mod dem og sagde: "Jerusalems døtre, græd ikke over mig, men græd over jer selv og jeres børn! For der kommer dage, da man vil sige: Salige er de, som ikke kunne få børn, de moderliv, som ikke fødte, og de bryster, som ikke gav die. Da skal man sige til bjergene: Fald ned over os! og til højene: Skjul os! For gør man sådan med det grønne træ, hvad vil der så ikke ske med det visne?"

Også to andre, to forbrydere, førtes med ud for at blive henrettet sammen med ham.

PÅ GOLGATA

17. Korsfæstelsen

De førte ham ud til det sted, som på hebraisk hedder Golgata - det betyder Hovedskalsted. De ville give ham vin krydret med myrra, men da han smagte det, ville han ikke drikke det. Og de korsfæstede ham og sammen med ham to andre, den ene på hans højre og den anden på hans venstre side, med Jesus i midten. Således gik det skriftord i opfyldelse, som siger: "Og han blev regnet blandt lovbrudere." Det var den tredje time, da de korsfæstede ham. Men Jesus sagde: "**Fader, tilgiv dem, for de ved ikke, hvad de gør.**"

Pilatus havde lavet en indskrift med anklagen imod ham og sat den på korset. Den lød: "Jesus fra Nazaret, jødernes konge." Den indskrift læste

mange af jøderne, for stedet, hvor Jesus blev korsfæstet, lå nær ved byen, og den var skrevet på hebraisk, latin og græsk. Jødernes ypperstepræster sagde nu til Pilatus: "Skriv ikke: 'Jødernes konge', men: 'Han sagde: Jeg er jødernes konge'," Pilatus svarede: "Hvad jeg skrev, det skrev jeg."

Da soldaterne havde korsfæstet Jesus, tog de hans klæder og delte dem i fire dele, en del til hver soldat. Også kjortlen tog de; men den var uden sammensyninger, et vævet stykke fra øverst til nederst; derfor sagde de til hinanden: "Lad os ikke rive den i stykker, men trække lod om, hvem der skal have den." For sådan skulle det skriftord gå i opfyldelse:

"De delte mine klæder mellem sig, de kastede lod om min klædning." Så satte de sig der og holdt vagt over ham. Det gjorde soldaterne altså. Og folket stod og så på.

18. Jesu mor

Men ved Jesu kors stod hans mor, hans mors søster, Maria, Klopas' hustru, og Maria Magdalene. Da Jesus så sin mor og ved siden af hende den discipel, han elskede, sagde han til sin mor: "**Kvinde, der er din søn.**" Derpå sagde han til disciplen: "**Der er din mor.**" Fra den time tog disciplen hende hjem til sig.

19. Spotten

Og de, der gik forbi, spottede ham og rystede på hovedet og sagde: "Nå, du, som bryder templet ned og rejser det igen på tre dage, frels dig selv, hvis du er Guds søn, og stig ned fra korset!" Også ypperstepræsterne og de skriftkloge og de ældste hånede ham på samme måde og sagde: "Andre har han frelst, sig selv kan han ikke frelse. Han er jo Kristus, Israels konge, den udvalgte, lad ham nu frelse sig selv og stige ned fra korset, så vi kan se det; så vil vi tro ham. Han har stølet på Gud, lad Gud nu udfri ham, hvis han vil vide af ham. Han har jo sagt: Jeg er Guds søn." Også røverne, der var korsfæstet sammen med ham, hånede ham på samme måde. Også soldaterne kom hen og hånede ham; de rakte ham eddike og sagde: "Hvis du er jødernes konge, så frels dig selv."

20. De to røvere på korset

Den ene af de forbrydere, som hang der, spottede ham og sagde: "Er du ikke Kristus? Frels dig selv og os!" Men den anden satte ham i rette og sagde: "Frygter du ikke engang Gud, du som har faet den samme dom? Og vi har faet den med rette; vi far kun løn som forskyldt, men han har intet ondt gjort." Og han sagde: "Jesus, husk mig, når du kommer i dit rige." Og Jesus sagde til ham: **"Sandelig siger jeg dig: I dag skal du være med mig i Paradis."**

21. Jesu død

Og da den sjette time kom, faldt der mørke over hele jorden indtil den niende time, fordi solen formørkedes. Og ved den niende time råbte Jesus med høj røst: **"Elí, Elí! Lemá sabaktáni?"** - det betyder: **"Min Gud, min Gud! Hvorfor har du forladt mig?"** Nogle af dem, som stod der og hørte det, sagde: "Hør, han kalder på Elias." Derefter, da Jesus vidste, at alt nu var fuldbragt, og for at Skriften skulle opfyldes, sagde han: **"Jeg tørster."** Der stod et kar fyldt med eddike. Straks løb en af dem hen og tog en svamp og fyldte den med eddike, satte den på en isopstængel og stak den op til hans mund og gav ham noget at drikke, idet han sagde med de andre: "Lad os se, om Elias kommer og tager ham ned." Da Jesus havde fået eddiken, sagde han: **"Det er fuldbragt."** Og Jesus råbte atter med høj røst: **"Fader, i dine hænder betror jeg min ånd."** Da han havde sagt det, bøjede han hovedet og opgav ånden.

22. Tegnene

Og se, forhænget i templet flængedes i to dele, fra øverst til nederst. Og jorden skælvede, og klipperne revnede, og gravene sprang op, og mange af de hensovede helliges legemer stod op, og de gik ud af deres grave og kom efter hans opstandelse ind i den hellige by og viste sig for mange. Men da officeren, som stod lige over for ham, og hans folk, der holdt vagt over Jesus, så, at han udåndede sådan, og så jordskælvet og det andet, der skete, blev de rædselsslagne og priste Gud og sagde: "Den mand var virkelig

retfærdig og Guds søn." Da alle de skarer, som var strømmet sammen til dette skue, så, hvad der skete, slog de sig for brystet og vendte hjem. Alle de, som kendte ham, også de kvinder, som var fulgt med ham fra Galilæa, stod og så alt dette på afstand; blandt dem Maria Magdalene og Maria, mor til Jakob den Lille og Joses, samt Salome, Zebedæussønnernes mor; de havde fulgt ham og sørget for ham, da han var i Galilæa. Og der stod mange andre kvinder, som var draget op til Jerusalem sammen med ham.

23. Legemerne tages ned

Det var forberedelsesdag, og for at legemerne ikke skulle blive hængende på korset sabbatten over for det var en stor sabbatsdag - bad jøderne Pilatus om, at de korsfæstedes ben måtte blive knust og de døde taget ned. Så kom soldaterne og knuste benene på den første og på den anden, som var korsfæstet sammen med Jesus. Da de kom til Jesus og så, at han allerede var død, knuste de ikke hans ben, men en af soldaterne stak ham i siden med et spyd, og der kom straks blod og vand ud. Den, der har set det, har vidnet om det, for at også I skal tro - og hans vidnesbyrd er sandt, og han ved, at han taler sandt. Dette skete, for at det skriftord skulle gå i opfyldelse:

"Ingen af hans knogler må blive knust."

Og atter et andet skriftord siger:

"De skal se hen til ham, de har gennemboret."

GRAVLÆGGELSEN

24. Josef fra Arimatæa

Og da det nu var blevet aften, og det var forberedelsesdag, det vil sige dagen før sabbat, kom der en rig mand, Josef fra Arimatæa, en jødisk by, et fornemt rådsmedlem og en god og retfærdig mand, som ikke havde samtykket i det, de andre havde besluttet og gjort, og han ventede Guds rige; han var discipel af Jesus, men hemmeligt, af frygt for jøderne. Han dristede sig til at gå ind til Pilatus og bad om at måtte tage Jesu legeme ned. Pilatus

undrede sig over, at Jesus allerede var død, og tilkaldte officeren og spurgte ham, om Jesus havde været død længe. Da han havde fået det bekræftet af officeren, overlod han liget til Josef og befalede, at det skulle udleveres. Og Josef købte et lagen. Også Nikodemus kom; det var ham, som tidligere var kommet til Jesus om natten; han medbragte en blanding af myrra og aloe, omkring hundrede pund. Så tog de Jesu legeme og vikledede linnedklæder om det sammen med de vellugtende salver, som det er skik hos jøderne ved begravelse. På det sted, hvor Jesus var blevet korsfæstet, var der en have, og i haven var der en ny grav, som Josef havde ladet hugge ud i klippen til sig selv, og hvor der endnu ikke havde ligget nogen. Da det var jødernes forberedelsesdag, lige før sabbatten begyndte, lagde de Jesus dér, fordi den grav var i nærheden. Og de væltede en stor sten for indgangen til graven og gik. Men Maria Magdalene og den anden Maria, Josefs, mor var der og sad over for graven sammen med de andre kvinder, som var kommet fra Galilæa sammen med Jesus, og så graven, og hvordan hans legeme blev lagt der. Og da de var vendt tilbage, tilberedte de vellugtende salver og olier; men sabbatten overholdt de sig i ro efter lovens bud.

25. Gravvagten

Næste dag, dagen efter forberedelsesdagen, gik ypperstepræsterne og farisæerne sammen til Pilatus og sagde: "Herre, vi er kommet i tanker om, at denne bedrager, mens han endnu var i live, sagde: Efter tre dage opstår jeg. Befal derfor, at graven skal bevogtes indtil tredjedagen, for at ikke hans disciple skal komme og stjæle ham og sige til folket: Han er opstået fra de døde. For så bliver det sidste bedrageri værre end det første." Pilatus sagde til dem: "Her har I vagtmandskab. Gå hen og sørg for at der bliver holdt vagt, så godt I kan." De gik så hen og sikrede graven med vagter og ved at sætte segl på stenen.

TAKSIGELSE FOR JESU KRISTI LIDELSE

Tak og lov og pris være dig, Herre Jesus Kristus, for din usigelig store kærlighed imod mig, at du for min skyld blev fattig, da du var rig, for at jeg skulle blive rig ved din fattigdom, at du fornedrede dig selv og blev lydig til døden, ja, korsdøden, for at jeg kunne blive udfriet fra syndens, dødens og Djævelens magt.

Men idet jeg siger dig tak af hjertens grund for alt, hvad du har lidt for mig, så beder jeg dig, kære Herre Jesus Kristus, at du vil hjælpe mig til, at denne din gerning for mig ikke må blive forgæves. Hjælp mig til, at jeg aldrig må glemme, hvor dyrt du har betalt for mig! Og giv mig din ånds nådige bi-stand til, at jeg således må tilegne mig troen på din faders nåde og din kærlighed, at jeg deri finder mine synders forladelse.

Og styrk mig så fremdeles ved den samme Helligånd, at jeg må vokse således i fællesskabet med dig, at det mere og mere kan blive sandhed, at jeg lever i dig og du i mig, og at jeg, når jeg engang går herfra, da for din pines og døds skyld kan gå ind til evig salighed hos dig og din fader med alle dine hellige! Amen.

**Du, som har dig selv mig givet,
lad i dig mig elske livet,
så for dig kun hjertet banker,
så kun du i mine tanker
er den dybe sammenhæng!**

Syv bodssalmer

SALME 6: Hjælp i krise

v1 For korlederen. Til strengespil.

Al-ha-sheminit. Salme af David.

v2 Herre, straf mig ikke i din vrede,
og tugt mig ikke i din harme!

v3 Vær mig nådig, Herre, for jeg er svag,
helbred mig, Herre, for min krop sygner hen,

v4 og min sjæl er grebet af rædsel.

Herre, hvor længe endnu?

v5 Vend tilbage, Herre, red mit liv,
frels mig i din godhed!

v6 Ingen påkalder dig i døden,
hvem takker dig i graven?

v7 Mine suk udmatter mig,
hver nat væder gråden mit leje,
min seng er våd af mine tårer.

v8 Mit øje er sløret af sorg,
det er udslukt, for mine fjender er mange.

v9 Bort fra mig, alle I, der volder ondt!

Herren har hørt min gråd,

v10 Herren hørte, da jeg bøn-faldt ham,
Herren tager imod min bøn.

v11 Alle mine fjender beskæmmes og gribes af rædsel,
i et nu drives de tilbage med skam.

SALME 32: Hjælp til lykke

v1 Maskil af David.

Lykkelig den, hvis overtrædelser er tilgivet,

og hvis synder er blevet skjult;

v2 lykkeligt det menneske,
som Herren ikke tilregner skyld,
og i hvis sind der ikke er svig.

v3 Da jeg tav, sygnede min krop hen,
mens jeg stønnede dagen lang.

v4 For dag og nat
lå din hånd tungt på mig,
min livskraft svandt ind

i sommerens hede. Sela

v5 Min synd bekendte jeg for dig,
og jeg skjulte ikke min skyld.

Jeg sagde: Jeg vil bekende
mine overtrædelser for Herren,
og du tilgav min syndeskyld. Sela

v6 Derfor beder alle fromme til dig,
når du er at finde.

Bruser de vældige vande frem,
skal de ikke nå dem.

v7 Hos dig søger jeg skjul,
du beskytter mig mod trængsel;

du lader jubel over min redning lyde omkring mig. Sela
v8 Jeg vil lære og undervise dig om den vej, du skal gå,
jeg vil give dig råd, mit blik er rettet mod dig.

v9 Vær ikke som heste og muldyr uden forstand,
deres kræfter tøjles med tømme og bidsel,
når de ikke vil komme hen til dig.

v10 Mange plager rammer den ugudelige,
men den, der stoler på Herren, omgiver han med godhed.

v11 Glæd jer over Herren, fryd jer, I retfærdige,
alle I oprigtige skal juble!

SALME 38: Hjælp i smerte

v1 Salme af David. Le-hazkir.

v2 Herre, straf mig ikke i din vrede,

tugt mig ikke i din harme!

v3 Dine pile sidder dybt i mig,
din hånd hviler tungt på mig.

v4 Der er intet uskadt på min krop
på grund af din vrede;

ingen af mine knogler er hele
på grund af min synd.

v5 Min skyld vokser mig over hovedet,
den er en byrde, der er for tung for mig.

v6 Mine sår stinker og væsker
på grund af min dårskab.

v7 Jeg er knuget og dybt nedbøjet,
hele dagen går jeg sørgende omkring.

v8 Det brænder i mine lænder,
og der er intet uskadt på min krop.

v9 Jeg er lammet og fuldstændig knust,
jeg skriger i mit hjertes uro.

v10 Herre, du kender alle mine ønsker,
og mine suk er ikke skjult for dig.

v11 Mit hjerte hamrer, min kraft er borte,
selv mine øjne har mistet deres glans.

v12 Mine venner og frænder holder sig borte fra min lidelse,
mine nærmeste holder sig langt borte;

v13 men de, der vil mig til livs, lægger fælder,
de, der søger min ulykke, planlægger ondskab,
dagen lang tænker de på svig.

v14 Jeg er som en døv, der ikke kan høre,
som en stum, der ikke kan åbne munden;

v15 jeg er blevet som en, der ikke hører,
og som ikke tager til genmæle.

v16 Dig, Herre, venter jeg på,
du skal svare, Herre, min Gud.

v17 Jeg siger: Lad dem ikke glæde sig over mig!

De hoverer, når min fod vakler.

v18 For jeg kan let snuble,
og min smerte har jeg altid for øje;

v19 jeg vil bekende min skyld,
jeg er foruroliget over min synd.

v20 Mange er mine fjender uden grund,
talrige hader mig med urette;

v21 de, der gengælder godt med ondt,
anklager mig, fordi jeg stræber efter det gode.

v22 Svigt mig ikke, Herre,
hold dig ikke borte fra mig, min Gud!

v23 Skynd dig til hjælp,
Herre, min frelser!

SALME 51: Hjælp i skyld

v1 For korlederen. Salme af David.

v2 Dengang profeten Natan kom til ham, fordi David havde været sammen med Batseba.

v3 Gud, vær mig nådig i din godhed,
udslet mine overtrædelser i din store barmhjertighed!

v4 Vask mig fuldstændig ren for skyld,
rens mig for synd!

v5 For jeg kender mine overtrædelser,
og min synd har jeg altid for øje.

v6 Mod dig alene har jeg syndet,
jeg har gjort, hvad der er ondt i dine øjne;
så er du retfærdig, når du anklager,
og ren, når du dømmes.

v7 I skyld har jeg været, fra jeg blev født,
i synd, fra min mor undfangede mig.

v8 Du elsker sandhed i det dunkle,
du lærer mig visdom i det skjulte.

v9 Rens mig med isop for synd,

vask mig hvidere end sne!
v10 Forkynd mig fryd og glæde,
lad de knogler, du knuste, juble!
v11 Vend dit ansigt bort fra mine synder
og udslet al min skyld!
v12 Skab et rent hjerte i mig, Gud,
giv mig på ny en fast ånd!
v13 Kast mig ikke bort fra dig,
og tag ikke din hellige ånd fra mig!
v14 Lad mig atter frydes over din frelse,
styrk mig med en villig ånd!
v15 Jeg vil lære lovbrydere dine veje,
så syndere kan vende om til dig.
v16 Fri mig for blodskyld, Gud, min frelses Gud,
så min tunge kan juble over din retfærdighed.
v17 Herre, åbn mine læber,
så min mund kan forkynde din pris.
v18 For du vil ikke have slagtoffer,
og bringer jeg brændoffer, tager du ikke imod det;
v19 mit offer, Gud, er en sønderbrudt ånd,
et sønderbrudt og sønderknust hjerte afviser du ikke, Gud.
v20 Gør i din nåde godt mod Zion,
opbyg Jerusalems mure!
v21 Da vil du tage imod de rette ofre,
brændoffer og heloffer;
da skal tyre ofres på dit alter.

SALME 102: Hjælp i hjælpeløshed

*v1 En bøn. Til brug for en hjælpeløs,
når han føler afmagt og udøser sin klage for Herren.*
v2 Herre, hør min bøn,
lad mit råb om hjælp nå dig.
v3 Skjul ikke dit ansigt for mig,
når jeg er i nød.
Vend dit øre mod mig,
svar mig i hast, når jeg råber!
v4 For mine dage svinder som røg,
og mine knogler brænder som ild;
v5 mit hjerte er som græs, der svides og visner.
Jeg er hørt op med at spise mit brød,
v6 for jeg må sukke dybt,
jeg er kun skind og ben.
v7 Jeg ligner alliken i ørkenen,
jeg er som uglen i ruinerne;
v8 når jeg ligger vågen, er jeg
som en enlig fugl på et tag.
v9 Dagen lang håner mine fjender mig,
de spotter mig og bruger mit navn til forbandelse.
v10 Jeg må spise aske som brød
og blande mit vand med tårer.
v11 Det skyldes din harme og vrede;
du løftede mig op og kastede mig bort.
v12 Mine dage er som skyggen, der hælder,
og jeg må visne som græs.
v13 Men du, Herre, troner for evigt,
dit ry består i slægt efter slægt.
v14 Du vil rejse dig og være barmhjertig mod Zion,
for det er tid at vise nåde,
ja, tiden er kommet.
v15 Dine tjenere elsker Zions sten
og ynkes over dens ruindynger.
v16 Folkene skal frygte Herrens navn,

alle jordens konger skal frygte din herlighed.
v17 For Herren genopbygger Zion,
han viser sig i sin herlighed.
v18 Han vender sig til de nøgnes bøn,
han afviser ikke deres bøn.
v19 Det skal skrives ned til den kommende slægt,
det folk, der skabes, skal lovprise Herren.
v20 For Herren ser ned fra sin høje helligdom,
fra himlen ser han ned til jorden;
v21 han hører fangernes stønnen,
han sætter de dødsdømte i frihed.
v22 Herrens navn skal forkyndes på Zion,
hans lovsang lyde i Jerusalem,
v23 når folk og riger samles
for at dyrke Herren.
v24 Han har lammet min livskraft
han har afkortet mine dage.
v25 Jeg siger:
Min Gud, ryk mig ikke op midt i livet;
dine år varer i slægt efter slægt.
v26 I ældgamle dage grundlagde du jorden,
himlen er dine hænders værk.
v27 De går til grunde, men du består;
de slides alle op som klæder,
du skifter dem ud som en klædning.
v28 De skiftes ud, men du er den samme,
dine år får aldrig ende.
v29 Dine tjeneres børn skal bo i tryghed,
deres efterkommere består for dit ansigt.

SALME 130: Hjælp i det dybe

v1 Valfartssang.
Fra det dybe råber jeg til dig, Herre.
v2 Herre, hør mit råb,
lad dine ører lytte til min tryglen!
v3 Hvis du, Herre, vogtede på skyld,
hvem kunne da bestå, Herre?
v4 Men hos dig er der tilgivelse,
for at man skal frygte dig.
v5 Jeg håber på Herren,
min sjæl håber;
jeg venter på hans ord,
v6 min sjæl venter på Herren
mere end vægterne på morgen,
end vægterne på morgen.
v7 Israel, vent på Herren,
for hos Herren er der troskab,
hos ham er der altid udfrielse.
v8 Han udfrier Israel
fra al dets skyld.

SALME 143: Hjælp i modløshed

v1 Salme af David.
Herre, hør min bøn, lyt til min tryglen,
svar mig i din trofasthed og retfærdighed!
v2 Før ikke sag mod din tjener,
for intet menneske er retfærdigt over for dig.
v3 Fjenden forfølger mig,
han træder mig i støvet
og lader mig sidde i mørket
som dem, der for længst er døde.
v4 Mit mod svigter,
mit hjerte står stille i brystet.

v5 Jeg mindes fortids dage,
jeg grunder over alle dine gerninger
og tænker over dine hænders værk.
v6 Jeg rækker hænderne frem imod dig,
min sjæl tørster som den udpinte jord efter dig. Sela
v7 Svar mig i hast, Herre,
min ånd går til grunde,
skjul ikke dit ansigt for mig,
så jeg bliver som de, der gik i graven.
v8 Forkynd mig din godhed hver morgen,
for jeg stoler på dig.
Vis mig den vej, jeg skal gå,
for jeg længes efter dig.
v9 Red mig fra mine fjender, Herre,
jeg skjuler mig hos dig.
v10 Lær mig at gøre din vilje, for du er min Gud.
Din gode ånd skal lede mig i slettelandet.
v11 Hold mig i live for dit navns skyld, Herre,
og før mig ud af nøden i din retfærdighed!
v12 Udryd mine fjender i din godhed,
og tilintetgør alle mine modstandere,
for jeg er din tjener.

